

- Mål
- Poängtera några viktiga resultat
 - Prata om några rekommenderade uppgifter.

HG § 1.5 Bas och Dimension.

Definition 1.10 $V =$ Vektorrum $B = \{u_1, u_2, \dots, u_n\}$
 B är en bas för V om

- $\{u_1, u_2, \dots, u_n\}$ är linjärt Oberoende
- $\text{Span}\{u_1, \dots, u_n\} = V$

- $\text{Span}\{u_1, \dots, u_n\} \subseteq V$ alltid.
- * $\text{Span}\{u_1, \dots, u_n\} \supseteq V$? Det är fråga!
- Vi måste visa att en godtyckligt vektor $v \in V$ kan skrivas som linjärkombination av $\{u_1, \dots, u_n\}$

• Definition 1.11 $V =$ Vektorrum

$\dim V = n =$ maximala antalet linjärt Oberoende vektorer i V .

• Sats 1.6 $\left[\begin{array}{l} V = \text{vektorrum} \\ V \text{ spänns upp av } \{u_1, u_2, \dots, u_n\} \end{array} \right] \Rightarrow \begin{cases} m > n \\ S = \{v_1, v_2, \dots, v_m\} \\ \text{är linjärt Beroende} \end{cases}$

Obs: kanske $\dim V < n$ (Sats 1.8)

det Betyde att $V = \text{Span}\{u_1, u_2, \dots, u_k\} = \text{Span}\{u_1, \dots, u_n\}$
 $\{u_1, \dots, u_k\}$ linjärt Oberoende och då $\{u_1, \dots, u_n\}$ redan linjärt Beroende
 $B = \{u_1, \dots, u_k\}$ bas för V
 $\dim V = k < n < m$

• Sats 1.8

$$V = \text{Span}\{u_1, \dots, u_n\}$$

$\{\tilde{u}_1, \tilde{u}_2, \dots, \tilde{u}_m\}$ $m =$ det maximala antalet linjärt Oberoende vektorer bland $u_1, u_2, \dots, u_n$
 efter eventuell omnumrering

Då gäller att $\{\tilde{u}_1, \dots, \tilde{u}_m\}$ är en bas för V

$$\text{och } \dim V = m < n$$

Lemma 1.3 $A_{m \times n} x_{n \times 1} = 0_{m \times 1}$ Homogena ekvationssystem

Lemma 1.3 $\left\{ \begin{array}{l} A_{m \times n} x_{n \times 1} = 0_{m \times 1} \text{ Homogena ekvationssystem} \\ \text{med fler obekanta än ekvationer } (n > m) \\ \text{har alltid icke-triviala lösningar} \end{array} \right.$

$$\begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{m1} & a_{m2} & \dots & a_{mn} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix}$$

Trappsteg form exempel med maximal antal pivot

$$\begin{array}{l} \text{pivot 1} \rightarrow \\ \text{pivot 2} \rightarrow \\ \vdots \\ \text{pivot } m \rightarrow \end{array} \begin{pmatrix} 1 & * & * & * & \tilde{a}_{1m+1} & \dots & \tilde{a}_{1n} \\ 0 & 1 & * & * & \tilde{a}_{2m+1} & \dots & \tilde{a}_{2n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 1 & \tilde{a}_{mm+1} & \dots & \tilde{a}_{mn} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix}$$

$\{ \tilde{a}_1, \tilde{a}_2, \dots, \tilde{a}_m \}$ $\vdots$ fria kolonner (fria parameter)
 m kolonner av A $(n-m)$ kolonner av A
 är linjärt oberoende som är linjärkombination
 av $\{ \tilde{a}_1, \tilde{a}_2, \dots, \tilde{a}_m \}$

• Sats 1.7

$V, \dim V = n < \infty \Rightarrow$ Alla baser för V har lika många element och detta antal är lika med $\dim V = n$.

Sats 1.9 $\dim V = n > 0$

$\{u_1, \dots, u_m\}$ Linjärt oberoende med $m < n$

Då kan man finna vektorer $u_{m+1}, u_{m+2}, \dots, u_n$

Så att $\{u_1, u_2, \dots, u_m, u_{m+1}, u_{m+2}, \dots, u_n\}$ är Bas för V

OBS: Man kan komplettera en l. oberoende sättning att skapa Bas.

Sats 1.10 • $U \subseteq V$ underrum av $V, \dim V = n < \infty$

Då $\dim U \leq \dim V = n$

• Om $\dim U = \dim V$ Då är $\underline{U = V}$.

Uppgift 1.25

Antag att $\{p_1, \dots, p_{n+1}\} \in \mathcal{P}_n$ uppfyller att $p_i(0) = 0, i=1, \dots, n+1$

Visa att $\{p_1, \dots, p_{n+1}\}$ är linjärt beroende. $B = \{1, t, \dots, t^n\}$ bas till $\mathcal{P}_n$

Lösning: $p_i = \sum_{k=1}^n a_{ik} t^k, a_{ik} \in \mathbb{R}, i=1, 2, \dots, n+1$

$\Rightarrow p_i \in H = \text{span}\{t, t^2, \dots, t^n\}, H$ underrum av $\mathcal{P}_n$ $\dim \mathcal{P}_n = n+1$

$\{t, t^2, \dots, t^n\} \subset \{1, t, t^2, \dots, t^n\}$ Bas för $\mathcal{P}_n \Rightarrow$

$\{t, t^2, \dots, t^n\}$ är linjärt Oberoende och

är också en bas för H .

$\dim H = n \neq \{t, \dots, t^n\}$ (antal element)

Men nu har vi $\{p_1, p_2, \dots, p_n, p_{n+1}\} \subseteq H$

Sättning med $(n+1)$ element $\subseteq H, H = \text{span}\{t, \dots, t^n\}, \dim H = n$

Enligt satsen 1.6 $\{p_1, p_2, \dots, p_n, p_{n+1}\}$ måste vara linjärt Beroende.

□

Uppgift 24 Visa att följande funktioner är linjärt Oberoende.

a) $S_a = \{e^t, e^{t^2}, e^{t^3}\}$

b) $S_b = \{\sin t, \cos t, \sin 2t, \cos 2t\}$

Lösning (a)

Fråga: $\alpha e^t + \beta e^{t^2} + \gamma e^{t^3} \equiv 0, \forall t \in \mathbb{R} \Rightarrow \alpha = \beta = \gamma = 0$ endast lösning?

funktioner i S_a är linjärt Oberoende om $\alpha = \beta = \gamma = 0$ unik lösning.

$\alpha e^t + \beta e^{t^2} + \gamma e^{t^3} = 0, \forall t \in \mathbb{R} \Rightarrow$

$\alpha \frac{e^t}{e^{t^3}} + \beta \frac{e^{t^2}}{e^{t^3}} + \gamma = \frac{0}{e^{t^3}} = 0, \forall t \in \mathbb{R} \Rightarrow$

$\lim_{t \rightarrow \infty} \alpha \frac{1}{e^{t^2}} + \beta \frac{1}{e^t} + \gamma = 0 \Rightarrow \boxed{\gamma = 0}$

Då $f(t) = \alpha e^t + \beta e^{t^2} + \gamma e^{t^3} = \alpha e^t + \beta e^{t^2}$

Men $\lim_{t \rightarrow \infty} \frac{f(t)}{e^{t^2}} = \lim_{t \rightarrow \infty} \alpha \frac{1}{e^t} + \beta = 0 \Rightarrow \boxed{\beta = 0}$

Och då $f(t) = \alpha e^t = 0, \forall t \in \mathbb{R}$

igen $\lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(t)}{e^t} = \lim_{t \rightarrow 0} \alpha = 0 \Rightarrow \boxed{\alpha = 0}$

Då om $\alpha e^t + \beta e^{-t} + \gamma e^t = 0$ för alla $t \in \mathbb{R}$

Då är $\alpha = \beta = \gamma = 0$ endast lösning.

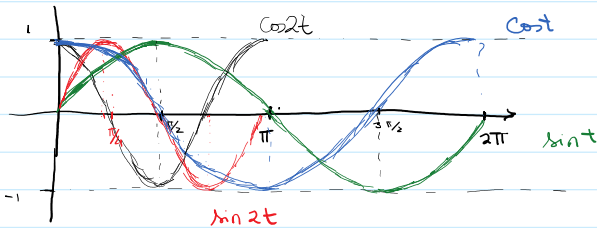
Däremot är $\{e^t, e^{t^2}, e^{t^3}\}$ linjärt oberoende. $\square$

24(b) $S_b = \{\sin t, \cos t, \sin 2t, \cos 2t\}$

Lösning Låt $a, b, c, d \in \mathbb{R}$ så att

$$a \sin t + b \cos t + c \sin 2t + d \cos 2t = 0, \quad \forall t \in \mathbb{R}.$$

Fråga: är $a=b=c=d=0$ endast lösning för detta linjärkombination?

Vi ska spela med olika värde av t :

För $t=0$ $0 = f(0) = a \sin(0) + b \cos(0) + c \sin(2 \cdot 0) + d \cos(2 \cdot 0) \Rightarrow$
 $0 = 0 + b + 0 + d$
 $\Rightarrow \boxed{b+d=0}$

För $t=\pi$ $0 = f(\pi) = a \sin(\pi) + b \cos(\pi) + c \sin(2\pi) + d \cos(2\pi) \Rightarrow$
 $0 = 0 - b + 0 + d$
 $0 = -b + d$
 $-b + d = 0$

$$(*) \begin{cases} b+d=0 \\ -b+d=0 \end{cases} \Rightarrow b=d \quad \begin{matrix} -b+d=0 \\ 2d=0 \Rightarrow d=0 \end{matrix} \quad b=0$$

$$\boxed{\text{Då } b=d=0}$$

För $t=\frac{\pi}{2}$ $0 = f(\frac{\pi}{2}) = a \sin(\frac{\pi}{2}) + b \cos(\frac{\pi}{2}) + c \sin(2 \cdot \frac{\pi}{2}) + d \cos(2 \cdot \frac{\pi}{2})$
 $0 = a \cdot 1 + b \cdot 0 + c \cdot (0) + d \cdot (-1)$
 $\Rightarrow \boxed{a-d=0}$

För $t=\frac{3\pi}{2}$ $0 = f(\frac{3\pi}{2}) = a \sin(\frac{3\pi}{2}) + b \cos(\frac{3\pi}{2}) + c \sin(2 \cdot \frac{3\pi}{2}) + d \cos(2 \cdot \frac{3\pi}{2})$
 $0 = -a + 0 \cdot b + 0 \cdot c - d$
 $\begin{cases} a-d=0 \Rightarrow a=d \\ -a-d=0 \end{cases} \quad \begin{matrix} \boxed{a=0} \\ -d-d=-2d=0 \Rightarrow \boxed{d=0} \end{matrix}$

$$\text{Då } \boxed{a=b=c=d=0} \text{ endast möjlighet.}$$

Då är $S_b = \{\sin t, \cos t, \sin(2t), \cos(2t)\}$ linjärt oberoende

Uppgift 13a) Visa att.

Om M är en affin mängd i $\mathbb{R}^n$ och $x \in M, y \in M, x \neq y$.
 Då innehåller M linjen genom x och y .
 d.v.s $(x + t(y-x)) \in M$.

Lösning. M affin mängd i $\mathbb{R}^n$

$$M = \{ x = p + u : p \in \mathbb{R}^n, u \in U \subseteq \mathbb{R}^n, U = \text{underrum av } \mathbb{R}^n \}$$

$$x \neq y, x \in M \text{ \& } y \in M.$$

$$\begin{aligned} x &= p + u_1 \\ y &= p + u_2 \end{aligned} \Rightarrow y - x = (p + u_2) - (p + u_1) = (u_2 - u_1) \in U$$

U underrum

$$\text{Då } \boxed{t(u_2 - u_1) \in U, \forall t \in \mathbb{R}.}$$

När vi tar addition of $x \in M$ med $t(u_2 - u_1) \in U$, har vi

$$z = x + t(u_2 - u_1) = (p + u_1) + t(u_2 - u_1)$$

$$z = p + \underbrace{(1-t)u_1 + tu_2}_{\in U} \Rightarrow z \in M, \forall t \in \mathbb{R}.$$

$$\text{När } t=0 \Rightarrow z = p + (1-0)u_1 + 0u_2 = p + u_1 = x$$

$$t=1 \Rightarrow z = p + (1-1)u_1 + 1u_2 = p + u_2 = y$$

Då linjen mellan x och $y \in M$:

$$z = p + u_1 - tu_1 + tu_2 = (p + u_1) + t(u_2 - u_1)$$

$$z = (x) + t(y-x)$$

□.

Uppgift 13b (Fundera på det till måndag. Då diskuterar vi om det)

Uppgift 12 sidan 45.

Bestäm på formen $\frac{A}{E}x_1 + \frac{B}{E}x_2 + \frac{C}{E}x_3 + \frac{D}{E}x_4 + \frac{E}{E} = 0$
 ekvationen för den affina mängd i $\mathbb{R}^4$ som går genom
 punkterna $P_0 = (1, 1, 1, 1)$ $P_1 = (2, 3, 2, 2)$ $P_2 = (4, 5, 4, 6)$ $P_3 = (0, 1, 3, 4)$

$E \neq 0$
 $E = 0 \Rightarrow$ Homogena
 ekvations
 system.

Lösning:

1) Börja med. $E=0$ = skapa Homogena system
 $E \neq 0 \Rightarrow Ax_1 + Bx_2 + Cx_3 + Dx_4 + 1 = 0$

$P_i \in \mathbb{R}^4$
 $\dim \mathbb{R}^4 = 4$

Förslag: Antag $E = -1 \Rightarrow$ Skapa en ekvationsystem att hitta A, B, C, D

2) Vad händer när man tar $E =$ ett andra tal?

$$\begin{aligned} \bar{A} &= \frac{A}{E} \\ &\vdots \\ \bar{D} &= \frac{D}{E} \end{aligned}$$

$$\begin{cases} A(1) + B(1) + C(1) + D(1) = 1 \\ A(2) + B(3) + C(2) + D(2) = 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} A(2) + B(3) + C(2) + D(2) = 1 \\ A(4) + B(5) + C(4) + D(6) = 1 \\ A(0) + B(1) + C(3) + D(4) = 1 \end{cases}$$

$$A \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 4 \\ 0 \end{pmatrix} + B \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 5 \\ 1 \end{pmatrix} + C \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 4 \\ 3 \end{pmatrix} + D \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 6 \\ 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad M \cdot \begin{pmatrix} A \\ B \\ C \\ D \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \Rightarrow$$

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 2 & 2 & 1 \\ 4 & 5 & 4 & 6 & 1 \\ 0 & 1 & 3 & 4 & 1 \end{array} \right] \quad \begin{array}{l} \text{Pivot} \\ R_2 \leftarrow R_2 - 2R_1 \\ R_3 \leftarrow R_3 - 4R_1 \\ R_4 \leftarrow R_4 \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{Gausselimination.} \\ \text{Elementära Radoperationer} \end{array}$$

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 2 & -3 \\ 0 & 1 & 3 & 4 & 1 \end{array} \right] \quad \begin{array}{l} R_1 \leftarrow R_1 - R_2 \\ \text{pivot} \\ R_3 \leftarrow R_3 - R_2 \\ R_4 \leftarrow R_4 - R_2 \end{array}$$

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 3/3 & 4/3 & 2/3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \end{array} \right] \quad \text{Pivot} \Rightarrow \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 4/3 & 2/3 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & -1 \end{array} \right] \quad \begin{array}{l} R_1 \leftarrow R_1 - R_3 \\ \text{Pivot} \end{array}$$

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & 1 - 4/3 & 2 - 2/3 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 4/3 & 2/3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \end{array} \right] \Rightarrow \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & -1/3 & 4/3 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 4/3 & 2/3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \end{array} \right] \quad \begin{array}{l} R_1 \leftarrow R_1 + 1/3 R_4 \\ R_2 \text{ redo} \\ R_3 \leftarrow R_3 - 4/3 R_4 \\ \text{pivot} \end{array}$$

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & 0 & 4/3 + 1/3(-1) \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 2/3 + 4/3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \end{array} \right] \Rightarrow \begin{array}{l} A = 3/3 = 1 \\ B = -1 \\ C = 6/3 = 2 \\ D = -1 \end{array}$$

Då har vi $1x_1 + (-1)x_2 + 2x_3 - 1x_4 = 1 \quad (E = -1)$

$$1x_1 - x_2 + 2x_3 - x_4 - 1 = 0$$

Ekvation för den affina mängden i $\mathbb{R}^4$
som går genom P_0, P_1, P_2, P_3 .

Obs: $x_1 = 1 + x_2 - 2x_3 + x_4 \Rightarrow$

$$\begin{array}{l} x_1 = 1 + 1x_2 - 2x_3 + 1x_4 \\ x_2 = 0 + 1x_2 \\ x_3 = 0 + 1x_3 \\ x_4 = 0 + 1x_4 \end{array} \Rightarrow$$

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + \underbrace{\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}}_{\text{P}_1} + \underbrace{\begin{pmatrix} -2 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}}_{\text{P}_2} + \underbrace{\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 4 \\ 1 \end{pmatrix}}_{\text{P}_3}, \quad t, s, k \in \mathbb{R} \quad \text{fria parameter.}$$

$$\begin{array}{c} \left| \begin{array}{c} 3 \\ 4 \end{array} \right| / \left| \begin{array}{c} 0 \\ 0 \end{array} \right| \quad \left| \begin{array}{c} 0 \\ 0 \end{array} \right| \quad \left| \begin{array}{c} 1 \\ 0 \end{array} \right| \quad \left| \begin{array}{c} 0 \\ 1 \end{array} \right| \quad \text{fria parameter.} \\ \uparrow \\ p \end{array}$$

$$U = \text{Span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

